

UHERSKÝ ZPRAVODAJ

4/2023

Obsah:

Z obecního úřadu.....	str. 1
Mateřská škola.....	str. 2
Knihovna	str. 4
Třídíte?	str. 5
MAS Holicko	str. 8

KD Holice	str. 9
Událo se na Uhersku	str. 10
Plánované akce	str. 11

Mazanec

Hlavní stavební akcí podzimu a závěru roku 2023 bude výstavba nové hráze rybníku Mazanec.

Stávající hráz je v havarijním stavu a podélná trhлина asfaltové vozovky v kombinaci s jejím propadem indikuje rozsáhlé podemílání hráze a části přístupové komunikace ke sběrnému dvoru. Po dobu oprav bude přístup na sběrný dvůr obtížnější.

Přes velkou náročnost a rozsah prací by měla být celá akce realizována do konce tohoto roku.

Akce bude financována z rozpočtu obce Uhersko v kombinaci s krajskou dotací ve výši 300.000 Kč.

Opravou by měla být zajištěna stabilita hráze a vozovky, zároveň také plnění vodohospodářské funkce nádrže.

Multifunkční hřiště

Během několika týdnů bude zhotovitelem předáno do provozu nové víceúčelové sportovní hřiště, které bude přístupné z hasičárny, mateřské školy a areálu sokolovny. V současné době probíhají finální práce včetně osazení mobiliáře a přípravy provozního řádu.

V návaznosti na dokončovací práce na novém sportovním hřišti jsme nad rámec projektu přistoupili k rozsáhlým terénním úpravám areálu Tělocvičné jednoty Sokol Uhersko.

Díky velkorysému a vstřícnému přístupu zhotovitele dálnice D35 firmy Eurovia a zejména hlavního stavbyvedoucího pana Ing. Lubomira Veselého jsme využili možnosti navedení ornice pro vyrovnaní velkých terénních nerovností fotbalového hřiště, kolem nového sportovního hřiště a sokolovny.

Menší terénní a parkové úpravy jsme realizovali i v areálu hasičárny a Mateřské školy Uhersko.

MATEŘSKÁ ŠKOLA UHERSKO

Pro školní rok 2023/2024 byla mateřská škola otevřena 4. září, kdy jsme zároveň slavnostně otevřeli i druhou třídu přestřižením veselé pásky. Přihlášených je 36 dětí, z toho 19 nově nastupujících. Během posledního týdne v srpnu probíhal adaptační program pro nově přijaté děti s jejich rodiči. Díky rozšíření o druhou třídu má MŠ dvě nové učitelky a také se díky tomu navýšil úvazek paní uklízečky. Zatím ve školce probíhá adaptace dětí, ale i pro letošní školní rok máme v plánu mnoho různých akcí jako např. divadla v MŠ, návštěvu solné jeskyně, plavání, lyžařský výcvik v Hlinsku, spolupráci se základní školou v Dolní Rovni a nově i školu v přírodě na Seči. Průběžně vás budeme o dění ve školce informovat prostřednictvím nové propagace školky a jejich informačních kanálů. Věříme, že nový chod a průběh vzdělávání bude ku prospěchu našich dětí. Jako velký úspěch vnímáme skutečnost, že je naše školka od 1. září 2023 oficiálně vedená jako škola Začít spolu a je zapsaná v síti škol s tímto programem. Dovolte mi tímto, abych vám vzdělávání v naší školce trochu přiblížila.

Den ve školce Uhersko – Kamarád Ferda vypráví

Ranní úkol

Když přijdu do školky, dělám ranní úkol. Každý den je jiný a čeká na nás u vstupu do třídy. Máma mi z něho čte, že má kráva čtyři žaludky a já počítám domácí zvířátka.

Volné hry

Potom si jdu hrát do třídy s legem. To máme v centru Kostky. Ještě tam jsou dřevěné kostky a měkké kostky, ale ty mě moc nebaví. Je bezva, že si můžu vybrat. Když chci, můžu jít i do jiného centra. Třeba Ateliér, Manipulační hry a Hudba, ale dneska jsem si vybrala lego. Máma si se mnou jde ještě hrát, ale někdy jí řeknu, aby už šla.

Svačina

Když si pohraju a máma už je pryč, jdu si namazat chleba s pomazánkou a taky si naleju čaj. Někdy ho trochu rozleju, ale to nevadí, protože to utřu. Někdy si dávám ještě jeden chleba, když přijde Ema, která chodí do školky až po mně.

Ranní kruh

Dojídám chleba a jdeme si sednout do kroužku. Když na mě přijde řada, vyprávím, že jsme včera byli s mámou a tátou v lese, a že jsem našla houbu. Potom nám Irena, naše paní učitelka, říká, že dneska budeme společně objevovat život domácích zvířat a ptá se nás, které známe a které máme rádi. Říkám, že mě zajímají houby, a tak společně vymýšlíme, kdy si o nich budeme povídat. Pak se chvíli protahujeme a zpíváme si písničku. U nástěnky si s Irenou prohlížíme, co si dnes můžeme vybrat v centrech aktivit. Vybírám si vaření v centru Domácnost a dávám k tomu značku se jménem. Dřív jsem měla jen fotku, ale už se umím podepsat, a tak mám na značce i jméno. Můžeme mít i obrázek. Tomáš a Karel chtějí oba taky vařit, ale jsou tam jen čtyři místa, a tak se tam oba nevejdou a začnou se strkat. Jdeme se s Irenou pak podívat na nástěnku, kde máme naše pravidla a povídáme si, jak to vyřešit.

Činnost v centru aktivit

Já, Kačka, Tomáš a Madla vaříme palačinky. Nejde nám zvážit mouka, a tak nám Irena pomáhá. Karel a Ema vyrábějí z vlny hračku pro kočku v Ateliéru. Takovou bambuli.

A moje kamarádka Tonička s ostatními nacvičuje divadlo. Nějakou pohádku o zvířátkách. Zítra si taky vyberu centrum Dramatika, protože to byla legrace, když nám ho předváděli.

Hodnotící kruh

Když máme hotovo, jdeme si sednout zase do kroužku. Tam si povídáme o tom, co kdo dělal, na co přišel a co se mu líbilo. Kačka říká, že se jí nelíbilo, že jsme všichni chtěli míchat těsto a nemohli jsme se dohodnout. Tak si povídáme o tom, jak se příště dohodnout líp. Pak si taky dáme každý palačinku, ale jen kousek, protože jsme jich nestihli udělat moc.

Pobyt venku

Přezouváme se a jdeme ven. Někdy chodíme na zahradu a někdy chodíme i dál, třeba do lesa. Dneska jdeme navštívit babičku a dědu Kubíka, protože doma mají hodně zvířat. Pohladila jsem si kozu i krávu. A vůbec jsem se nebála. Vracíme se do školky na oběd.

Oběd

Dneska máme kvěťákovou polívku. Tu mám ráda. Včera jsme měli takovou červenou. Ta mi nechutná, a tak jsem si ji nedala. Polívku už umím nalít bez bryndání, ale pomůžu utřít stůl, když to někdo vylije. Potom máme maso a rýži. Rýže si dávám hodně, moc mi chutná. Potom ještě máme pudink.

Odpočinek

Po obědě odpočíváme. Madla vždycky usne, ale já už ne, tak si jen chvíli poležím. Máme pravidlo: „Hraju si potichu, protože kamarádi odpočívají.“. Tak si jdu vyrábět tu hračku pro kočky, protože se mi moc líbí a je to celkem potichu.

Svačina a volné hry v centrech aktivit/pobyt venku

Když si odpočineme a sníme svačinku, tak někdy chodíme ven a někdy si hrajeme ve třídě. Dneska si dostavím domek z lega, co jsem začala stavět ráno. Když pro mě přijde táta, ještě chvíli si stavíme a potom jdeme domů.

Zdroj www.zacitspolu.cz

Za kolektiv MŠ
Tereza Kaplanová

KNIHOVNA UHERSKO

Přinášíme vám přehled nových knih v našem fondu, které si můžete vypůjčit

Viveca Sten, Camilla Sten - Mlha z moře

Emily Carmichael - Za všechny prachy

Pavel Sekyrka - Bez soudu

Tina Seskus - Krutá pravda

CJ Lyons - Varovné příznaky

Erich Segal - Gentlemani z Harvardu

Stella Tack - Polib mě

Danielle Steel - Požehnání

Taylor Jenkins Reid - Možná v jiném životě

David Morrell - Na hraně temnoty

Camilla Läckberg - Krotitel

Smith Wilbur - Řeka bohů (díl 1-4)

Clive Cussler, Paul Kempres - Modré zlato

James Herriot - Zvěrolékař opět v jednom kole

Wilbur Smith - Zlatokopové

John Steinbeck - Měsíc zapadá

Danielle Steel - Její královská výsost

Shilpi Somaya Gowda - Zlatý syn

Klára Mandausová - Slunečnice

Svámí Ráma - Život s himalájskými mistry

Justine A. Lee - Tohle je kočičí svět... Vy v něm pouze žijete

Sarah Macdonald - Posvátná kráva

Turid Rugaas - Konejšivé signály - Na jedné vlně s vaším psem

Suzanne McNeill - Drháme náramky a přívěsky

Jamie Brenner - Věčné léto

Fredrik Backman - Úzkosti a jejich lidé

Arden Moore - Zdravá kočka

Jan Stern - Česko je hezko

Lucie Ulíková, Zdena Charvátová & Blanka Svobodová - Hrátky s pedigem

Alena Vondrušková & Ludmila Kaprasová - Šikovné ruce aneb malá škola textilních technik

M.J. Ryan - Změňte své návyky

Antione de Saint-Exupéry - Štěstí - Nejkrásnější citáty

Josef Schultz - Vlídna povzbuzení na každý den

Judy Hall - Kameny od A do Z

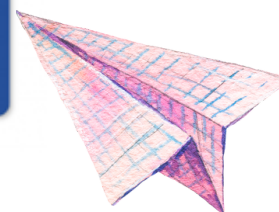
Vlastina Svátková - Najdeš mě ve tmě

Vlastina Svátková - Prostor pro duši

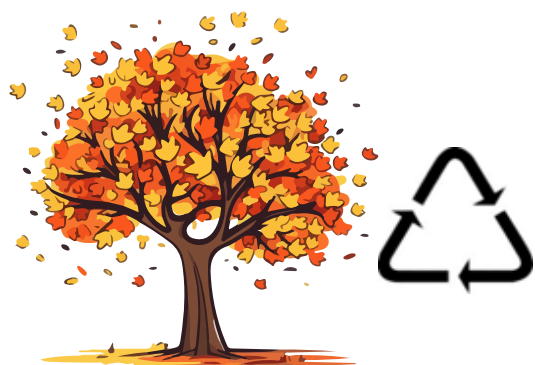
TŘÍDÍTE?

V tomto článku se podíváme na důležitost třídění papíru, proces recyklace papíru a jaký vliv má správné třídění na naši planetu a budoucí generace.

Samotný proces třídění papíru může na první pohled působit jako rutinní činnost, která nemá větší význam. Avšak, při bližším pohledu a hlubším zamyšlení si uvědomíme, že třídění papíru hraje klíčovou roli v ochraně životního prostředí a udržitelném hospodaření s přírodními zdroji. Papír je jedním z nejběžněji používaných materiálů na světě, a proto má jeho správné třídění a recyklace potenciál snížit zátěž na deponie, šetřit energii, vodu a zachovat cenné stromy, které jsou hlavním zdrojem dřeva pro papírenský průmysl.

Papír je jeden z široce rozšířených druhů odpadu, který vzniká v domácnostech, kancelářích, průmyslu a dalších oblastech lidské činnosti. Papírový odpad zahrnuje různé formy, od novin a tiskovin po krabice a obaly. Jedna ze zajímavostí papíru spočívá v tom, že může být recyklován až sedmkrát, než jeho vlákna ztratí svou pevnost a kvalitu natolik, že není vhodný pro další recyklaci. To znamená, že jediný papírový list může projít několika cykly recyklace, než se stane trvale nevhodným pro výrobu nového. Jedna tuna recyklovaného papíru může ušetřit 1 850 kg dřeva a 109 000 litrů čisté vody (50 kg sběrového papíru může nahradit jeden strom dlouhý 8 m o průměru 14 cm).

A co nám prozradí naše již známé recyklační symboly?

Vždy je to nám známý obrazec tvořící tři plné šipky ve tvaru rovnostranného trojúhelníku. Jedná se o klasickou značku, tzv. Möbiovu smyčku. Symbol široce uznávaný spotřebiteli jako významný z hlediska ochrany životního prostředí. Norma ISO 14021 umožňuje Möbiovu smyčku veřejně používat jako symbol výrobku, obalu nebo s ním spojené součásti, která je recyklovatelná. Tento symbol je doplněn o identifikační písmena a číselný identifikační kód.

Recyklační symboly papíru

Materiál	Písemný kód	Číselný kód
Vlnitá lepenka	PAP	20
Hladká lepenka	PAP	21
Papír	PAP	22
Karton	PAP	23
Další druhy	PAP	24-39

*Pojďme společně odpad třídit →
HESLO: "Recyklovat papír, zachovat stromy,
chránit planetu!"*

Do kontejnerů na papír PATŘÍ:

Časopisy, noviny, reklamní letáky, sešity, krabice, papírové obaly, lepenka, knihy (bez vazby), obálky (i ty s fóliovými okénky), karton od vajíček, ruličky od toaletního papíru.

Do kontejnerů na papír NEPATŘÍ:

Uhlový papír, mastný, mokrá nebo jakkoliv znečištěný papír, účtenky a jízdenky, krabice od pizzy, papíry zatavené ve fóliích, povoskované nebo balící papíry s povrchovou úpravou, fotografie, kapesníky a pleny, hygienické potřeby, vlhčené ubrousky, tampony.

Samostatnou kapitolu pak tvoří účtenky nebo jízdenky. V drtivé většině se jedná o termopapír, který je pro recyklaci naprosto nevhodný. Obsahuje totiž látku bisfenol.

Není nad čerstvě připravenou kávu. Kdo vlastní překapávač, určitě si již několikrát položil otázku, co se zbylým lógreem v papírovém filtru. Ideální cesta vede na kompost nebo do bioodpadu! Milovníci čaje zase ocení, že sáčky jsou vyrobeny ze specifického druhu papíru a ten rovněž patří do bioodpadu. Není tedy třeba tímto odpadem plnit směsný odpad.

Od vytrídění papíru po recyklaci

Po vytrídění papíru do určených nádob probíhá svoz na specializovaná pracoviště.

Při recyklaci nejprve dochází k ručnímu dotřídění, kde se vytríděný papír zbavuje nečistot a následně může probíhat roztrídění podle druhu papíru a jeho kvality. To pak určuje jeho další zpracování a použití.

Použitý papír se nejdříve rozvlákní ve vodě v rozvlákňovači. Následně probíhá jeho čištění, kdy dochází k odstraňování kovových sponek, plastových okýnek (obálky), barviv, lepidel a inkoustů.

Za použití vody se získá řídká kašovitá směs. V této fázi se může směs také bělit pro výrobu bílého papíru.

Po tomto procesu je možné následně přidat do papírenského stroje recyklovaný papír. Vláknotou suspenzi, která je nanášena do lisu dlouhou štěrbinou na nekonečné síto. Při procesu lisování dochází ke stlačování mokré buničiny, čímž dochází k odstranění cca 50 % vody, kterou odvádí z lisovacího stroje síťový dopravník. Pás papíru doputuje k litinovým válcům, které zhruba při teplotě 100 °C urychlují proces sušení. Poté následuje povlakování, kdy jsou na povrch papíru nanášeny pigmenty, pojidla a další přísady, které zlepšují vlastnosti papíru. Fáze tzv. kalandrování, kdy sadou kalandrových válečků papír „žehlíme“ a tím mu dodáváme požadovanou hladkost a lesklou strukturu. Takto upravený papír se navíjí na obrovské kotouče a ty se pak řezou na požadované rozměry a dále zpracovávají u konkrétních zpracovatelů, kde dochází k výrobě nových produktů.

Co vše se běžně z recyklovaného papíru vyrábí?

Bloky, sešity, obálky, kancelářský papír, tiskopisy a formuláře, desky, šanony a další výrobky pro archivaci dokumentů, papírové obaly, tašky z papíru, časopisy a noviny, krabice, knihy kartonové boxy a další.

Z méně kvalitního vytríděného papíru, tedy z papíru s krátkými vlákny se v recyklačním procesu vyrábí tyto výrobky: obaly na vajíčka, papírové ubrousky, utěrky, toaletní papír.

Starý papír, který už dál recyklovat nelze se využívá jako alternativní palivo nebo jako tepelná izolace. Nazmar prostě nepřijde!

Uf, další odpadový příspěvek máme za sebou!!

Na závěr..... Třídíme odpad, má to smysl.

Renata Svobodová

MAS HOLICKO

27. září začal peloton drobných oslav 15 let existence MAS Holicko. Neslaví sami někde v kanceláři, ale zapojují celý region. Jako symbolická připomínka partnerství poslouží 29 stromů, které postupně vysadí ve všech obcích MAS Holicko.

Prvním místem se stalo Uhersko, kde byly vysazeny dvě třešně.

Kulturní dům města Holic vstupuje do nové sezóny s několika novinkami. Diváci si od září mohou koupit vstupenky pohodlně přes internet, předplatné bude rozděleno na dvě období a na únor se chystá exkluzivní koncert Jdi za štěstím s hity Karla Gotta v podání Mariana Vojtka a Bohuše Matuše.

„Očekáváme, že online předprodej k nám přiláká diváky z širšího okolí. Ti si díky němu nebudou muset vyzvedávat vstupenky předem v Holicích, ale přijedou až na samotné představení,“ říká ředitel kulturního domu Vojtěch Rydlo. „Prodej v kanceláři kulturního domu však samozřejmě zachováme,“ dodává. Pro předprodej vybrali společnost TicketWare s prodejním systémem Entradio, který je uživatelsky příjemný a pro oblast kultury komplexní. TicketWare poskytuje systém více než 260 kulturním institucím po celém Česku, ale například získal i zakázku pro všechny instituce spadající pod Slovenské národní múzeum.

V Holicích proběhla změna také v rámci abonentského cyklu. Od poloviny září je k dispozici předplatné podzim–zima se zakončením v lednu. Diváky čeká Východočeské divadlo s oceňovanou komedií Bláznivými nůžkami, thriller MindGame s Miroslavem Etzlerem, Petrem Halberstadtem a Pavlou Vitázkovou, tři jednoaktovky v podání holických ochotníků a původní komedie divadla Artur Trídni sraz.

Cyklus doplňuje koncert Symfonického orchestru Konzervatoře Pardubice konaný k 17. listopadu a recitál Karla Plíhala. Druhou polovinu sezóny zahájí exkluzivní koncert Mariana Vojtka a Bohuše Matuše, kteří připomenou největší hity Karla Gotta. Plánujeme také další dávku předplatného.

Žít nebude jen budova kulturního domu. Vedle v Africkém muzeu se první týden v říjnu ponese ve znamení oslav narození cestovatele Emila Holuba. Přijede Aleš Dráteník Kulhánek s ukázkou řemeslné dílny, skupina Divoké bubny a přední česká afrikanistka Marie Imbrová. Přednáškou Vladimíra Sochy Afričtí dinosauři bude současně zahájena také Akademie pro starší a pokročilé, v první polovině zaměřená na badatelská a cestovatelská témata a druhá polovina se postará o to, aby si návštěvníci věděli rady v různých životních situacích.

Během podzimu by v kulturním domě rádi instalovali také terminál pro platbu kartou. „Když jde na představení třeba celá rodina, snadno se celková částka přehoupne přes tisíc korun. Ne každý u sebe v dnešní době takovou hotovost nosí. Mnohým návštěvníkům to tak ušetří cestu na náměstí k nejbližšímu bankomatu,“ komentuje potřebnost terminálů ředitel. Do sezóny od září 2024 potom plánuje vstoupit s novým vizuálním stylem a webem. Na logu již pracují studenti školy GRACE v Pardubicích. V plánu je i vyřešení řádného informačního centra.

Vojtěch Rydlo je ředitelem kulturního domu od letošního května. Český rozhlas Pardubice vydal k rozhovoru s ním článek s titulkem „Mladší než podřízení. Novému šéfovi kultury v Holicích je 25“.

Vojtěch Rydlo, ředitel KD Holice

Tisková zpráva, Kulturní dům města Holice

UDÁLO SE NA UHERSKU

12. srpna proběhl další ročník fotbalového turnaje, na který se v tomto roce přihlásilo pět týmů. Jak si jednotlivé týmy vedly?

1. Dutý sudý Hlinsko
2. Hroši Praha
3. J+Š KOVO
4. Městec
5. Statek Uhersko

Večer se pod širým nebem uskutečnila Pouťová zábava. K tanci a poslechu zahrála kapela MARTiAS & M.G.M. Nechyběla ani soutěž o nejlepší jednohubku.

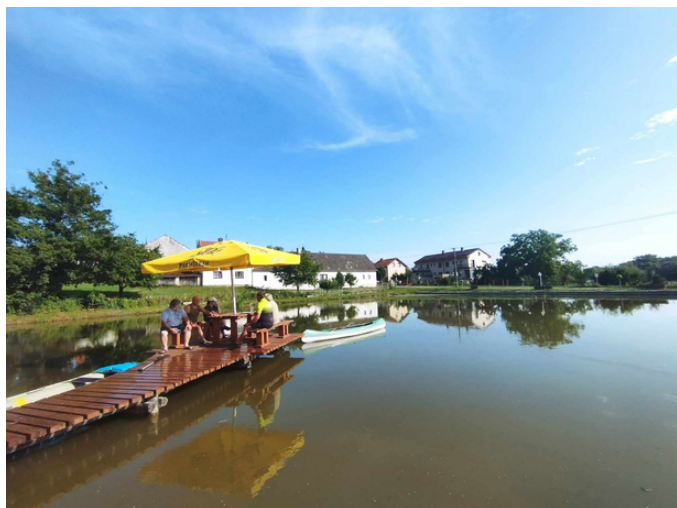

T.J. Sokol Uhersko

20. srpna jsme se sešli u rybníka Sekance, kde bylo připraveno občerstvení v podobě grilované kýty, dobrot ze Statku Uhersko a studeného piva.

Příjemnou atmosféru u mola doladili muzikanti se svými instrumenty.

27. září - Svatováclavské setkání na Neulustu spojené se sázením třešní
Opět po roce jsme vyhlíželi svatého Václava na Neulustu. Ohýnek plápolal, buřty se opékaly do zlatova, kytary vyhrávaly a kdo chtěl, tak si i zazpíval.

PLÁNOVANÉ AKCE

16. prosince - Vánoční koncert v kostele Nanebevzetí Panny Marie na Uhersku.
Přijďte načerpat vánoční atmosféru, odpočinout si od předvánočního shonu a zaposlouchat se do tónů České mše Vánoční.

1. ledna 2024 - Novoroční setkání na Neulustu

Pokud se na Nový rok vydáte na procházku, zajděte i na Neulust. Budou vás tam čekat přátelé, praskání táborového ohně i něco na zahřátí...

Vydává: Obec Uhersko, Uhersko 34, PSČ 533 73, IČO: 00274470, MK ČR E 24122, e-mail: obec@uhersko.cz, vychází čtvrtletně, 120 výtisků, zdarma. Za obsah odpovídá: Zdeněk Mašek – starosta obce, zpracovala: J. Váňová. Neprošlo jazykovou úpravou. Navštivte naše internetové stránky www.uhersko.cz. Uzávěrka příštího čísla je 29.12.2023. Další číslo vyjde v lednu 2024.